

have Indflydelse i saa Henseende, tage Bestemmelsen, det er der ikke noget at sige til, og vi andre kunne jo finde os i det med overordentlig stor Ro. Jeg har kun ønsket at pointere, at saaledes som jeg her har skildret det, er i Virkeligheden Stillingen.

Om denne store Sag, som jo i denne Samling vil komme til at optage Tankerne i høj Grad, vil jeg yderligere sige, at det er dog ganske naturligt, at man, naar man herhjemme skal gaa til at lovgive, paa dette vigtige Omraade, ser lidt hen til, hvorledes f. Eks. vore Nabolande, til hvilke vi ønske at finde saa stor Forstaaelse som muligt, have reformeret og agte at reformere paa dette Omraade. I saa Henseende tør jeg maaske fremdrage, at en af de radikales første Mænd oppe i Norge, H. E. Berner, som i sin Tid, da han sad i Stortinget, hvor han var Budgetkomiteens og Finansudvalgets Formand — nu er han Direktør i Norges Hypotekbank — har været med til at virke for denne Sag, udtaler om Virkningerne deraf, at det kommunale Selvstyre i Norge er i Færd med at blive en Fare af uoverskuelig Rækkevidde. Man havde trøstet sig med Troen paa en forøget Skatteevne og en større Almenaand som Følge af Valgrettens Udvidelse, men man gør det ikke længere. Beskatningsrettens Overflytning til de ikke-skatteydende har fjernet al tilbageholdende Indflydelse ved Beslutning om Udgifter og Paalægning af Skat; Skattebyrderne ere utaalelige, og klarere og klarere ser man i socialistiske Kredse en bestemt Stræben efter netop ad Beskatningsvejen at tilvejebringe den fra den Kant attraaede Udjævning af Formueforholdene.

Nu vil jeg spørge, om det virkelig er Venstreformpartiet saa meget om at gøre at bringe vort Land over i saadanne Tilstande? Skulde det ikke være muligt, at man kunde standse et lille Øjeblik paa Vejen og puste lidt? Skulde det ikke være muligt, at tilstrækkelig mange af Landets Borgere paa Land og i By kunde tage nogen Lære af de Erfaringer, man saaledes vinder andetsteds?

I Sverige tager man Lære af saadanne Forhold og med fuld Ret. I Maj Maaned blev en Lov om Ændringer af den kommunale Valgret vedtagen i Sverige. Jeg tør maaske nævne den, da det kan have nogen Interesse, og Spørgsmaalet er jo saa stort og vigtigt. Det er saaledes, at der gives Vælgerne i en Kommune — og Vælgerne ere de skatteydende — et forskelligt Stemmatal. De svare

alle sammen Skat procentvis af Skatteindtægten, som er den virkelige Indtægt, formindsket med henholdsvis 450 Kr. og 300 Kr. paa de lavere Indtægter, og der gives hver Skatteyder een Stemme for hvert Hundrede Kroner, han har i Skatteindtægt — paa Landet gælder dette for Indtægter op til 1,000 Kr., i Byerne for Indtægter op til 2,000 Kr. —, og derefter gives der dem een Stemme for hver 500 Kr., de have mere i Skatteindtægt, dog saaledes, at ingen kan raade over flere end 40 Stemmer. Det vil let ses, at her ved opnaar en Mængde af de Mennesker, som vi kalde Smaafolk — Socialdemokraterne kalde jo alle, der høre til deres Parti, Proletarer, saa at vi have Proletarer med Indtægter paa 2,000, 2,500, 3,000 Kr. aarlig — faa et meget stort Antal Stemmer at raade over i Kommunernes Anliggender. I Forbindelse dermed vil jeg sige, at dette Princip synes ogsaa nu at blive gældende her hjemme i Forhold, hvor det tidligere ikke har været Tilfældet. I alt Fald erindrings jeg, at man her i Tinget tidligere har sagt, at man ude omkring i Andelsforetagenderne havde den lige, almindelige Stemmeret. Hver Mand havde sin Stemme. Men saa havde man visse Kauteler, hvad jeg havde Lejlighed til at omtale i Foraaret og i øvrigt straks skal gøre en lille Bemærkning om. Nu synes man her i Landet og navnlig i radikale Kredse at være i Færd med at gaa bort herfra. I alt Fald er der i den mest radikale Kreds, vi have her i Landet, Ringstedkredsen, for nylig oprettet et Andelsmejeri, hvor man har een Stemme, hvis man leverer indtil 30,000 Pd. Mælk aarlig, to Stemmer, hvis man leverer fra 30,000 til 100,000 Pd. Mælk, og derefter een Stemme mere for hver 100,000 Pd. Mælk, man leverer, dog kan man ikke faa mere end fem Stemmer. Denne Bestemmelse er truffen enstemmig og er truffen ud fra den Betragtning, at man dog ikke kunde tillade 30—40 Parcellister at komme til Stede paa en Generalforsamling og der foretage Afgørelserne. Man vil sikre sig imod, at en Del af de mindre leveringsdygtige Andelshavere helt skulde kunne styre Mejeriets Anliggender. Det maa være Erfaringer, der ere vundne, der have bragt Landboerne i den mest radikale Kreds her i Landet til at gaa bort fra det hidtilværende Grundlag. Jeg har ikke personligt Kendskab til Sagen, men ærede Kolleger her i Tinget, som ere kendte med Andelsforetagender, have nævnt, at før havde hver Mand kun 1 Stemme, men nu